

REĢIONĀLAIS FORUMS - DIALOGS

**Pašu produkts, pašu spēks –
stipra lauksaimniecība drošai Latvijai**

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

II
2027

Zemkopības ministrija

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

Lauku tīkls

Drošība - konkurētspēja

Mārtiņš Cimermanis

Latvijas Lauku konsultāciju un
izglītības centra
valdes priekšsēdētājs

Devums valsts ekonomikai un budžetam

Lauksaimniecības un pārtikas nozares izaugsme — ietekme uz IKP

× 2

LAUKSAIM-
NIECĪBAS
IZLAIDE
EUR/ha

× 2

IZLAIDE
MILJ. EUR
1.0 → 1.8 mljrd.

+
70%

PRODUKTI-
VITĀTE
uz nodarbināto (l/s)

+
91%

PĀRTIKAS
NOZARE
produktivitāte

+
80%

KOPĒJĀ
PIEVIENOTĀ
VĒRTĪBA
l/s + pārtika

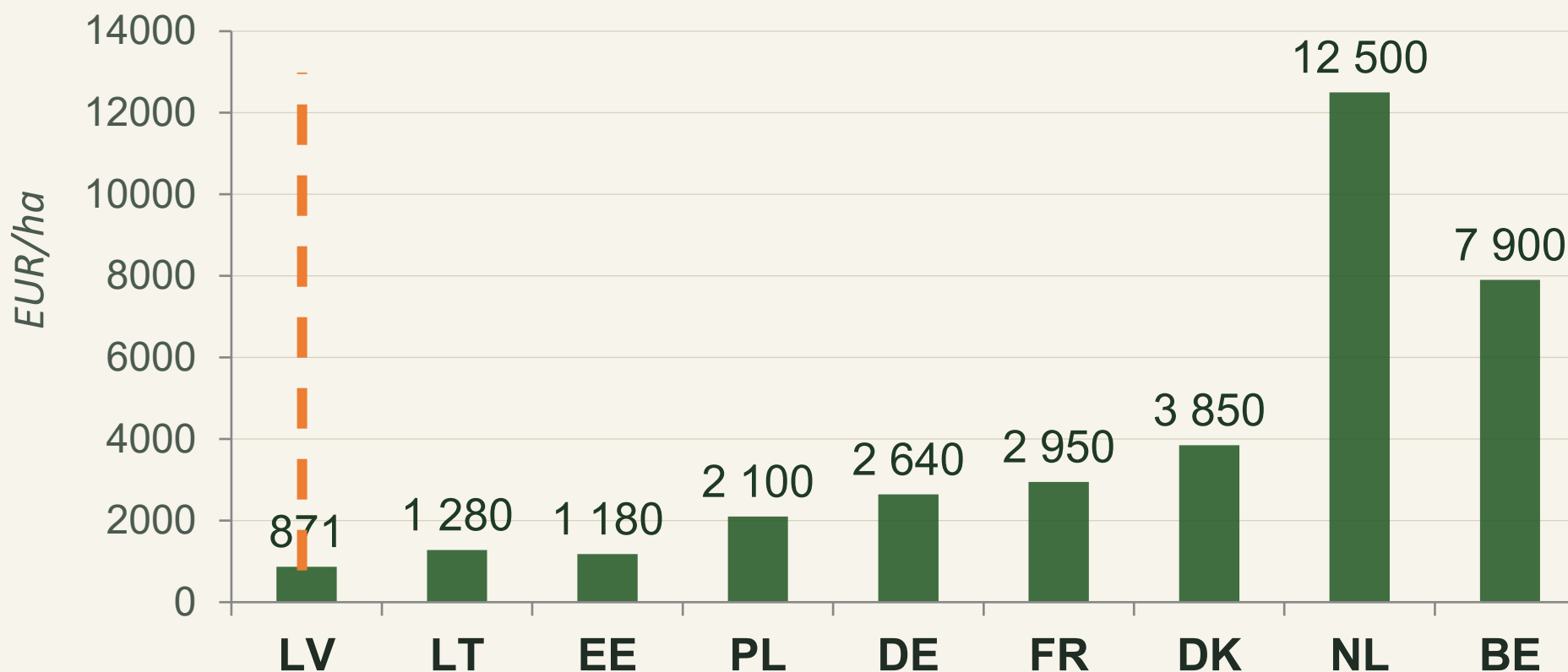
+
79%

NODOKĻU
IEŅĒMUMI
valsts budžetā

Avots: ZM pēc Eurostat, CSP, AREI, LB datiem · ekonomiski aktīvajām un tirgu orientētām saimniecībām (SI virs 4000 EUR)

Lauksaimniecības izlaide uz 1 LIZ hektāru

Latvijai ir zemākā izlaide no ha ES – neizmantotais potenciāls EUR/ha

LATVIJA

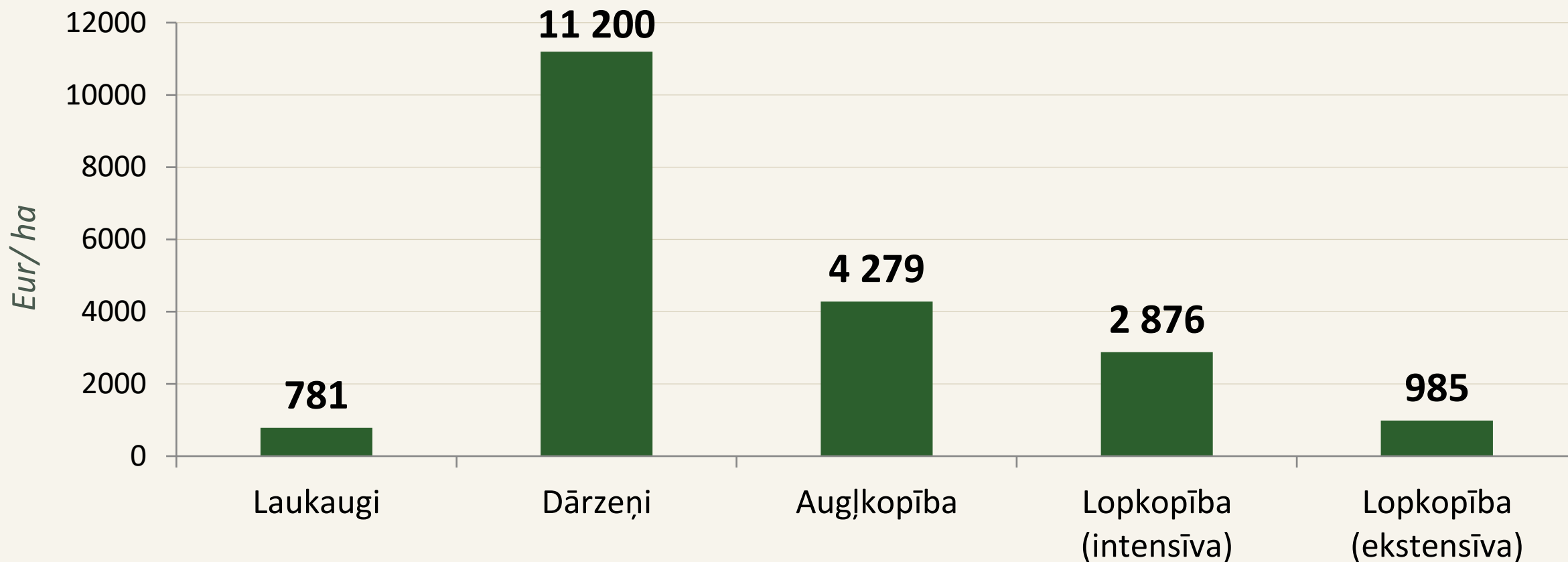
871

EUR/ha

4x zemāka
nekā
ES vidēji

Izlaides potenciāls no 1 hektāra

Vidēji 2016-2025 — kuras nozares dod visvairāk eur no katra ha

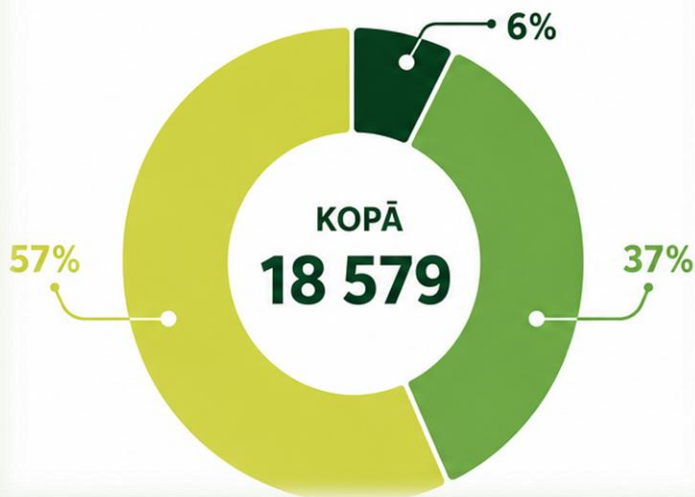
Dārzeņi un augļkopība - 5-15× lielāka pievienotā vērtība no ha

Latgales profils

LATGALE

Reģions

**Konkurētspējas
1 102**

**Izaugsmes
6 818**

**Dzīvesveida
10 659**

40% no LV

LATVIJA

Tiešo maksājumu saņēmēji

**Konkurētspējas
5,2 tūkst.**

ieņēmumi
> 850 EUR/ha

**Izaugsmes
18,5 tūkst.**

ieņēmumi < 850 EUR/ha
vai ir potenciāls

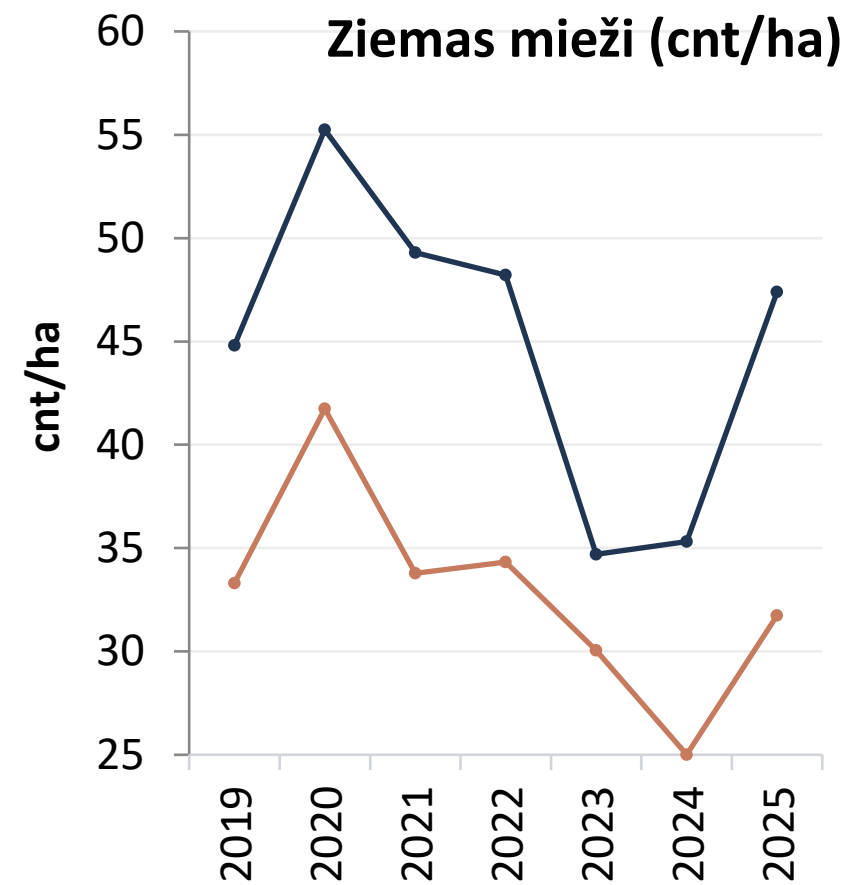
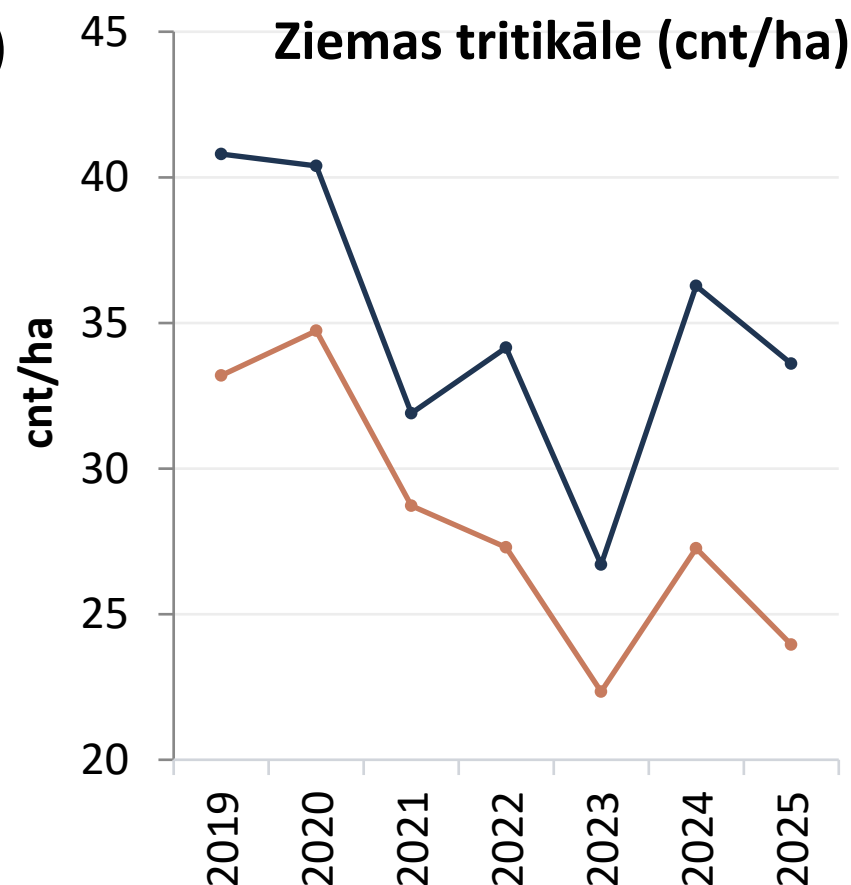
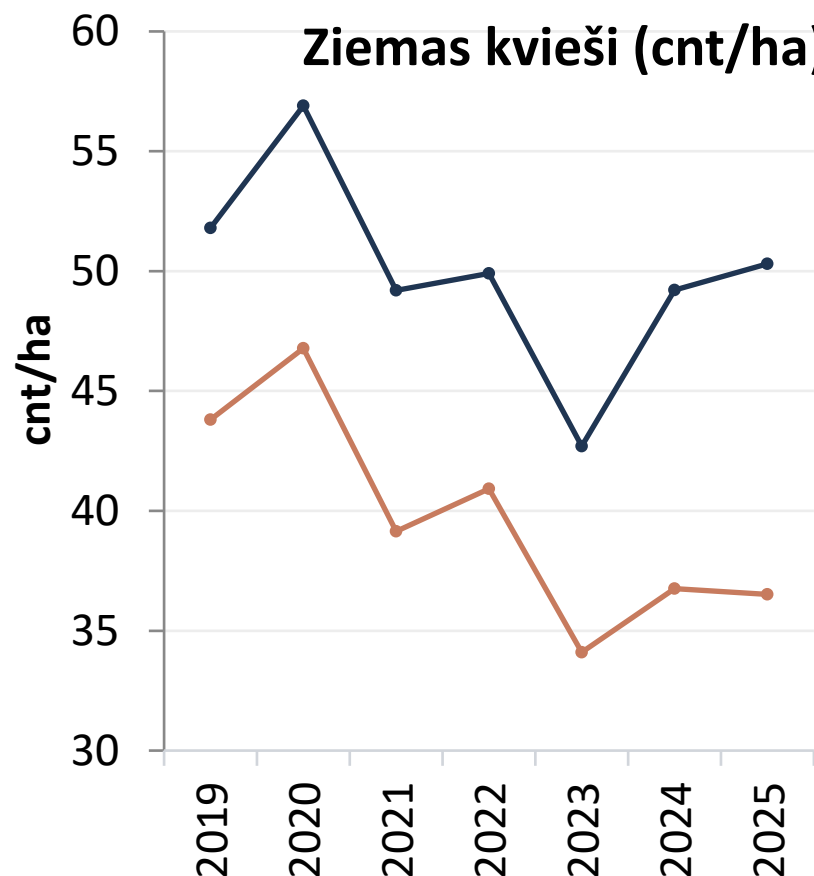
**Dzīvesveida
27 tūkst.**

Uztur zemi un ainavu

Nozare		Kopā	Dzīvesveida	Izaugsmes	Konkurētspējas
Saimniecības Latgalē, %					
	Ilggadīgie zālāji	7 660	98%	2%	0%
	Graudi, Rapsis	3 973	38%	55%	7%
	Piena liellopi	3 674	11%	70%	19%
	Gaļas liellopi	1 201	14%	84%	2%
	Cita lauks.	696	48%	48%	4%
	Dārzeņi	533	60%	36%	4%
	Ilggadīgie stādījumi	342	44%	49%	7%
	Aitas un kazas	351	38%	61%	1%
	Mājputni	35	54%	37%	9%
	Cūkas	34	26%	68%	6%
	Jaunie lauks.	629	51%	45%	4%
	Bioloģiskie lauks.	1 545	2%	88%	10%

Ziemāju vidējā ražība Latgalē un Latvijā

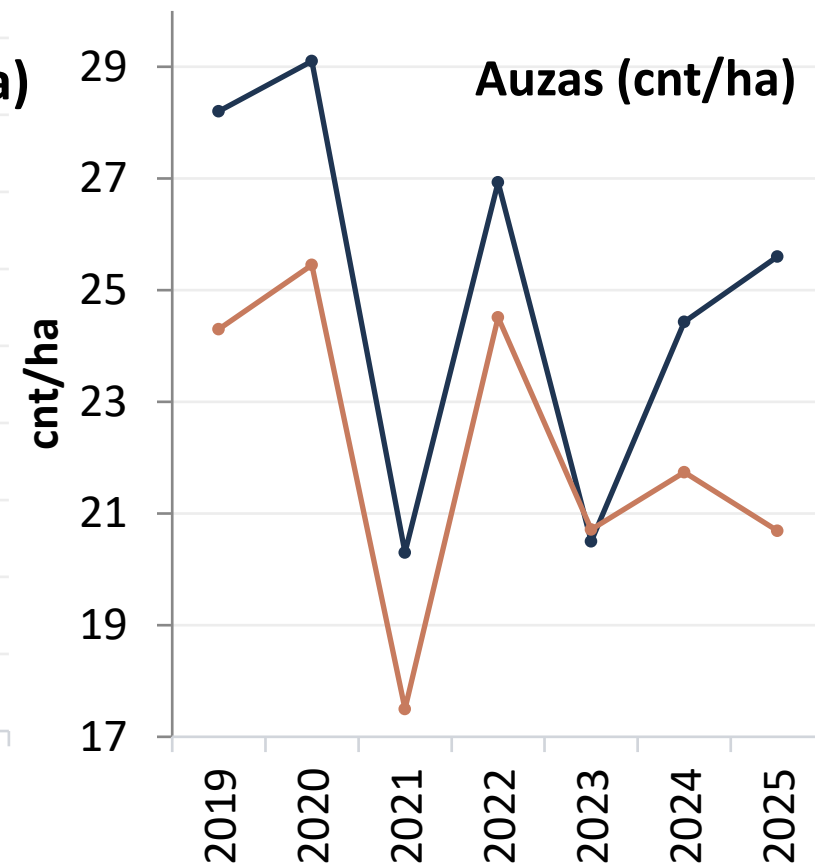
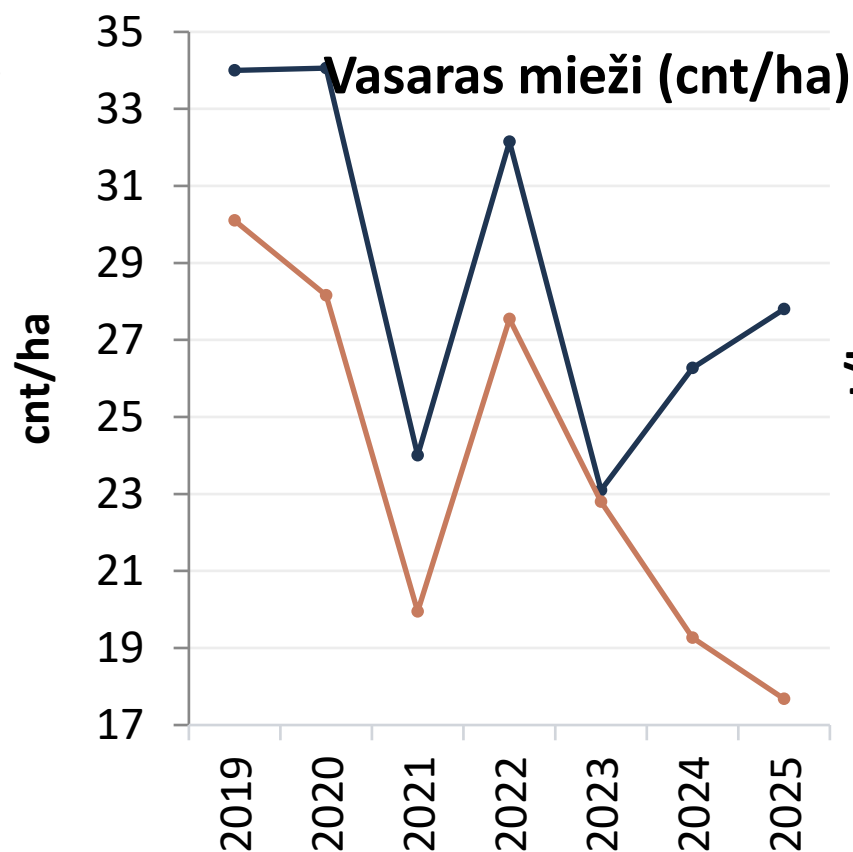
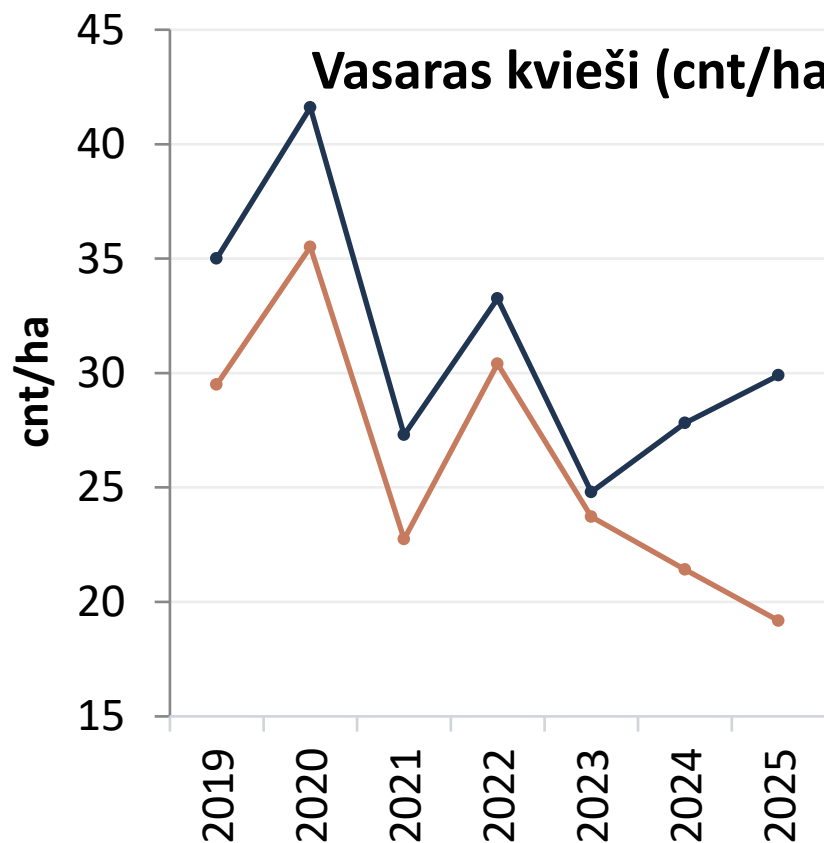
— Vidējā ražība Latvijā — Latgale

Latgales ražība ziemājiem visā periodā ir zemāka par Latvijas vidējo rādītāju. Vislielākā atšķirība vērojama ziemas miežu ražībā - 2025. gadā tā bija zemāka pret Latvijas vidējo rādītāju par 15,7 cnt/ha.

Vasarāju vidējā ražība Latgalē un Latvijā

— Vidējā ražība Latvijā — Latgale

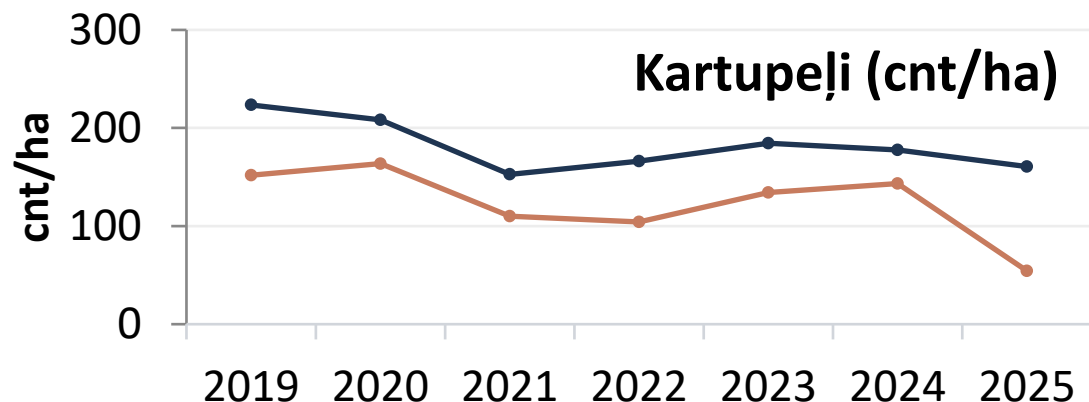

Latgales ražība vasarājiem visā periodā ir zemāka par Latvijas vidējo. Lielākā atšķirība vērojama **vasaras kviešiem** - 2025. g. tā bija zemāka par Latvijas vidējo rādītāju par 10,7 cnt/ha (19,2 pret 29,9 cnt/ha vidēji LV).

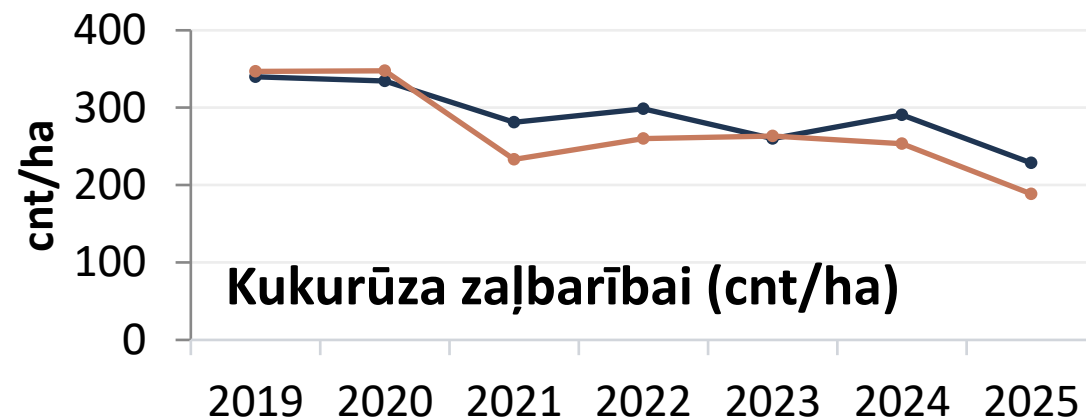
Pākšaugu u.c. kultūru vidējā ražība Latgalē un Latvijā

— Vidējā ražība Latvijā — Latgale

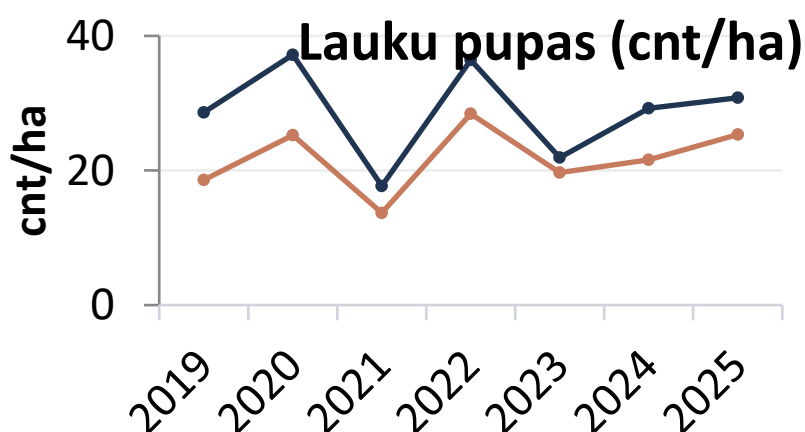
Kartupeļi (cnt/ha)

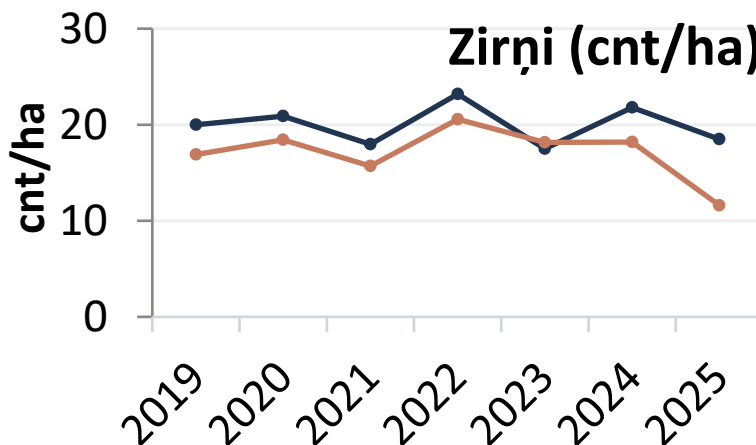
Kukurūza zaļbarībai (cnt/ha)

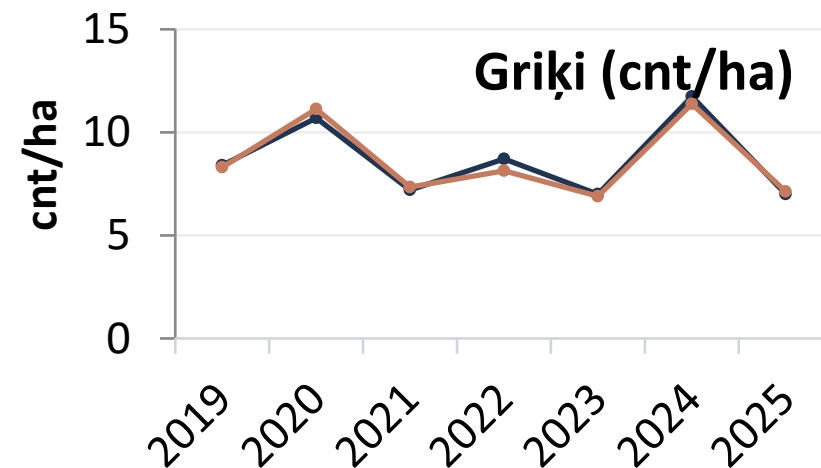
Lauku pupas (cnt/ha)

Zirņi (cnt/ha)

Griķi (cnt/ha)

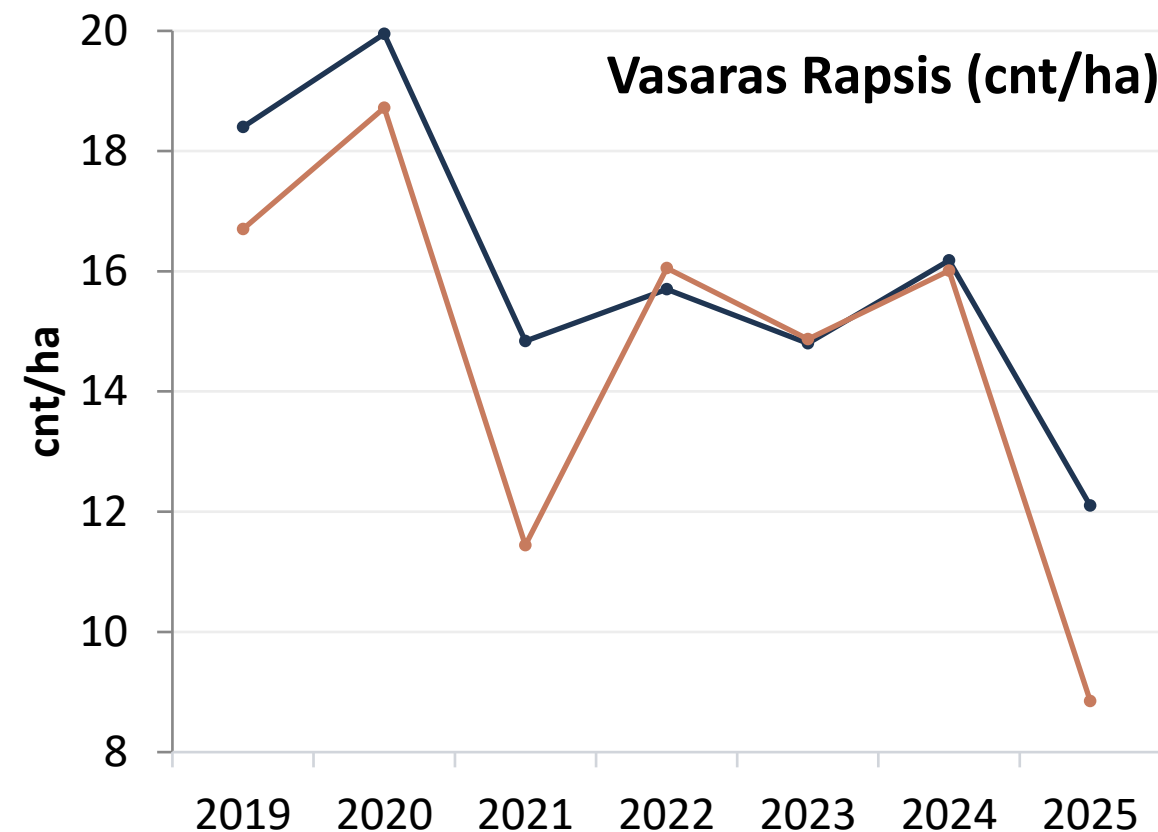
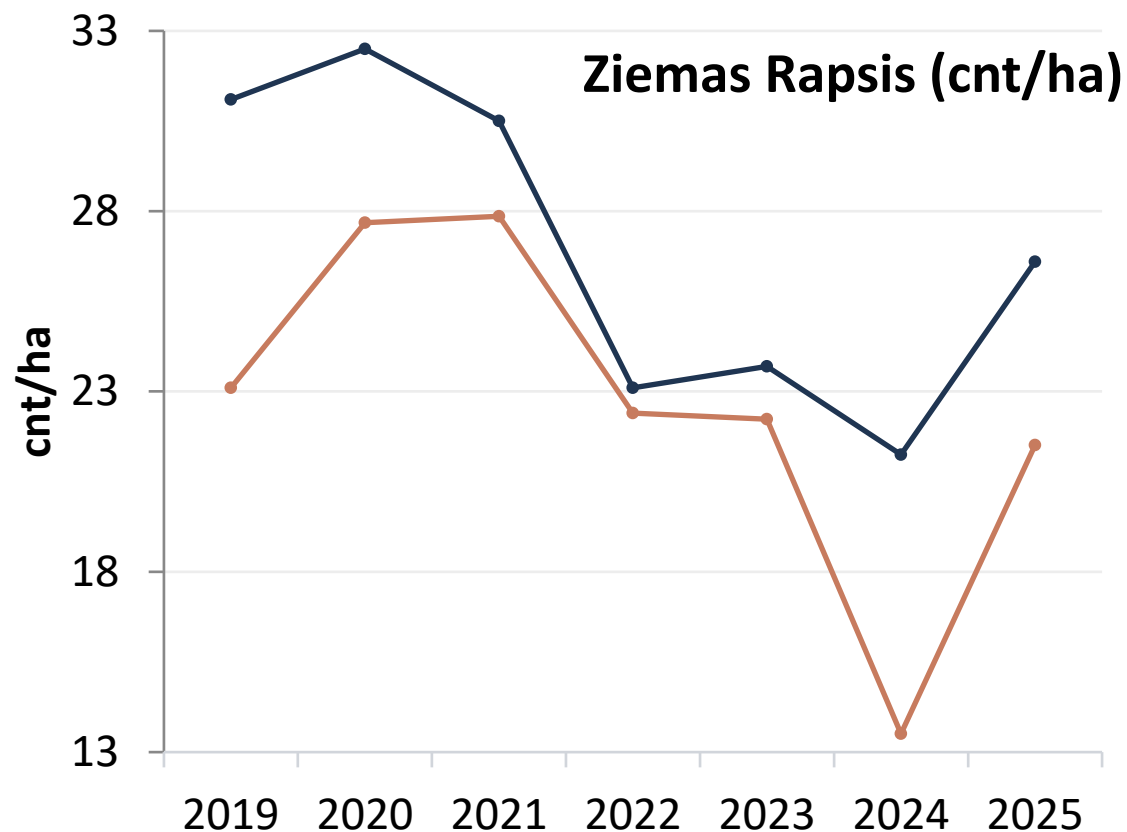

Latgales ražība pākšaugiem visā periodā ir zemāka par Latvijas vidējo. Vislielākā atšķirība vērojama **kartupeļu** ražībā - 2025. g. tā bija zemāka par Latvijas vidējo rādītāju par 106,5 cnt/ha.

Rapša vidējā ražība Latgalē un Latvijā

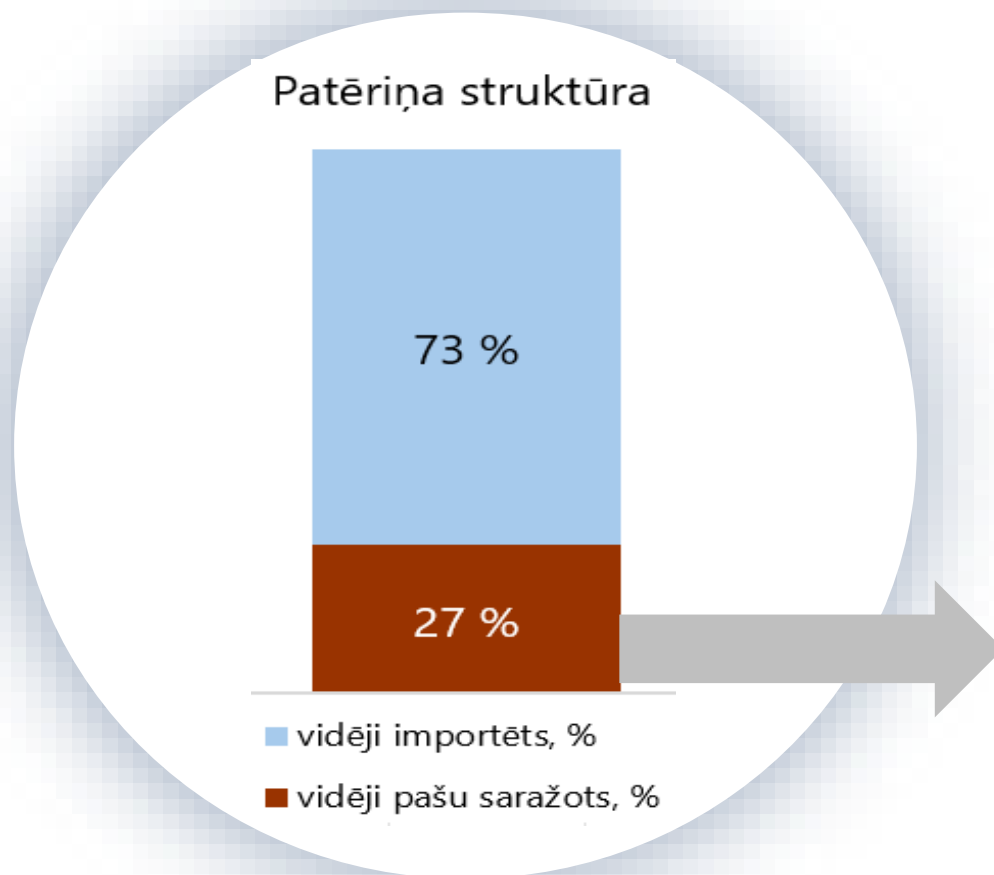
— Vidējā ražība Latvijā

— Latgale

Latgales ražība rapsim visā periodā ir zemāka par Latvijas vidējo. Lielākā atšķirība **vērojama ziemas rapša ražībā - 2019. gadā tā bija zemāka par Latvijas vidējo rādītāju par 8,0 cnt/ha (23,1 pret 31,1 cnt/ha vidēji LV).**

Mērķis atgūt iekšējā tirgus daļu un eksportēt, celt produktivitāti

Patēriņā dominē imports – importējam produkciju ar augstu pievienoto vērtību.

Mēs eksportējam izejvielas – graudus, pienu, teļus.

Cūkgaļa, liellopu gaļa, mājputnu gaļa un to produkti, piens un piena produkti → **mūsu patēriņā vidēji 20 %**

Avots: ZM pēc LAD, AREI, LLKA, CSP datiem

Pašu nozaru atbildības uzņemšanās par tās attīstības stratēģijām = ceļš uz produktivitātes palielināšanu un nozares izaugsmi

- Iekšējais tirgus, pārtikas drošība
- Eksports – ienākumu pieaugums
- Apdzīvotas, ekonomiski stipras lauku teritorijas

Kopsavilkums • Saimniecību gatavība un pieredze augusta vētras laikā

Vētra radīja plašus traucējumus saimniecībām, un uzticība valsts gatavībai ir zema

90,8%

saimniecību piedzīvoja
elektroapgādes
pārtraukumu

75,4%

respondentu pietrūka
telefona sakaru

64,8%

nebija pietiekama
rezerves elektroapgāde

98,6%

uzskata valsts gatavību
par nepietiekamu
("nē" vai "daļēji")

Izlases fokuss: 64,1% respondentu ir no Latgales reģiona — rezultāti primāri atspoguļo šī reģiona pieredzi.